

Արամ
Աղապատման

1246

Տերիսաւտեր Թիմարեր օտաւընըն րէշրիլի իլի օտալը մեգրիւրուն
վազալիՖինի միւպիէին գալեմէ ալընըպ պիլ իսրիգան մերիւէրի
անրեւմընա իրատի Սեմիէիլի հազրերի Բատիշանի միւքեալլիգ
պուլուրմուշ օլան յալիւա իլի օտալը մեգրիւր ճիգամմալի տալի-
լիսինէ գէլիէն իլալեհի գարարկիր օլան մեվատուր ճիգամիէէ տիր:

ՄԷՃՄՈՒԱՅՐ ՀԱՎԱՏԻՄ ՄԱԹՊԱԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ
ՊԵՅՅՈՂԼՈՒ ՇԻՇԼԻ ՍՕԳԱՂԸ Ն. 5
1882

Արամ
Աղապատման
Քանիք — Մարտի

Կ-Պօլտլ վաճառականական սենեկին կազմութեան եւ անոր պար-
տաւորութեանց նկատմամբ շարադրուած եւ գործադրութիւնը Կայ-
սերական հրամանաւ հաստատուած կանոնագիրն , եւ ետքէն եղյն սե-
նեկին ներքին սաւմ սնադրութեան վրայ իբրեւ յաւելուած որոշուած

ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆ Է

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԷՃՄՈՒԱՅՐ ՀԱՎԱՏԻՄ ԼՐԱԳՐՈՅ
ՊԵՅՅՈՂԼՈՒ ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՅ Թ. 5
1882

ՅԵՄ . 4 . Ընտրողական ժողովքը՝
վաճառականութեան Պաշտօնէին նա-

Թը ըրիյասէթինտէ օլարագ թէճէմ-
միւ իտէճէք տիր :

Պէշինճի հարդէ : Աղայը միւնթէխա-
պէնին իչէրինտէն աղայըը դա-
պուլ իթմէյէնլէր օլտուղու հալտէ
սուրէթի մէշուհէտէ տիկէրլէրի ին-
թիխապ օլունուր :

Աւլընճի հարդէ : Օտանըն աղասը
իչէրինտէն պիր ըէյիտի էվիլէ վէ
պիր ըէյիտի սանի ինթիխապ իտէ-
րէք դապուլ վէ թաստիլ ինի նէղա-
րէթի միւշարիլէյհայէ արղ ու ինհա
իտէր . վէ իշ պու ըէյիպէրին ինթի-
խապը էքսէրիյէթի մուլթաղա իլէ
իճրա օլունուր :

Ինթինճի հարդէ : Օտա աղասընըն
միւտտէթի մէմուրիյէթի իւշ սէնէ
օլաճագ իտէ տէ , սիւլիւս իթիպա-
ըըյլա պէհէր սէնէ պիր դըմը թէպ-
տիլ օլունաճաղընտան , պիրինճի վէ
իքինճի սէնէլէրինտէ գուրա չէքիլէ-
րէք վէ սօնրաքի սէնէլէրտէ գատէմ
իթիպարըյլա թէպտիլ վէ ինրոճ օ-
լունաճագ , վէ պունլարըն եէրլէրինէ
միւճէտտէտէն վէ միւթէվալիյէն պէ-
շինճի մատտէտէ կէօսթէրիլէն ու-
սուլ վէճհիլէ տիկէրի ինթիխապ գը-
լընաճագ տըր . խիթամը միւտտէթլէ
մէմուրիյէթաէն թապիի սագըթ օ-
լան աղանըն պիր սէնէ կէշմէտիքճէ
թէքրար ինթիխապը ճայիլ օլամաղ :

Սիւլիյինճի հարդէ : Օտա աղասընտան
միւտտէթի մէմուրիյէթի դարփընտա
վէֆաթ վէ եա իոթիֆա վէ եախօտ
իգհարը իֆլաս իտէն վէ պիր ճիւնհա

խագահութեան ներքե պէտք է որ
գումարուի :

Յօդ . 5 . Ընտրուած անդամոյ մէջ
եթէ անդամակցութեան պաշտօնը
չ'ընդունողը գտնուին , վերոյգրեալ
եղանակին համեմատ ուրիշները կ'ըն-
տրուին :

Յօդ . 6 . Սենեկին անդամք՝ իրենց
մէջէն ատենապետ մը և փոխ-ատենա-
պետ մը ընտրելով , ասոր ընդունելու-
թիւն և հաստատութիւնը աղերսա-
գրով վաճառականութեան պաշտօ-
նէն կը խնդրեն : Այս ատենապե-
տաց ընտրութիւնը քուէից բացար-
ձակ առաւելութեամբ կը գործա-
դրուի :

Յօդ . 7 . Թէպէտև սենեկին ան-
դամոյ պաշտօնավարութեան ժամա-
նակին չափը երեք տարի պիտի ըլ-
լայ , սակայն ամբողջ ժողովքը երեքի
լաժնելով , ասոր ամէն տարի եր-
րորդ մասին փոփոխութիւնը կարե-
ւոր է . ուստի ըստ այսմ առաջին և
երկրորդ տարիները վիճակորկու-
թեամբ , և ֆաղաճ ետքի տարիներ
ըր առաջնութեան նայելով պիտի
փոփոխուին և դուրս հանուին , և
ասոնց տեղ նորէն և հետզհետէ ու-
րիշը պիտի ընտրուի Յերորդ յօդ-
ուածին մէջ ցոյց տրուած եղանակին
համեմատ : Ժամանակին լրանալուն
պատճառաւ բնականաբար պաշտօ-
նազուրկ եղող անդամոց վերստին
ընտրութիւնը՝ տարին չլրացած ար-
ժան չ'կրնար ըլլալ :

Յօդ . 8 . Սենեկին անդամոց մէջէն
իր պաշտօնավարութեան միջոցին
մեռնող , կամ հրաժարող և կամ
սնանկացող , և կամ յանցանաց և

վէ ճինայէթ լէ մահաբիւմ պուլունմուշ
օլան աղանըն եւերինէ ինթիխապ էն-
ճիւմէնին էն եագըն իճթիմաինտէ
տիկէրի ինթիխապ օլունարագ պա-
գընէյի միւտտէթինի իքմալ իտէր-
վէ աղատան պիրի պիլա սէպէպի
մէշու ալթը մահ միւտտէթ լէ էն-
ճիւմէնին իճթիմալէրինտէ հաղըր
պուլունմատըրը թագտիրտէ իսթիֆա
իթմիշ ատտ օլունուր:

ՕՏԱՆԸՆ ՎԱԶԱՅԻՖԻ

Տէր-Պաշայէթ: Թիճարէթ օտա-
սը հիւրէֆ վէ սէնսեիինին թարագգի
վէ թէվսիի իշին իճապ իտէն թէտա-
պիր ու վէսայիլի վէ նիզամաթը
թիւճարէյէճէ իճրասը լաղըմ կէլէն
ըսլահաթ վէ թատիլաթ վէ կէօմ-
ըիւք թարիֆալէրի վէ էշղալը ումու-
միյէ իճրասը վէ լիմանլար ինչասը վէ
նէհրլէրտէ սէյըր սէֆային մատտէսի
վէ բօսթա վէ թէլէղրաֆ վէ տէմիր
եօլ խաթթարընըն թէմտիտ վէ
թէվսիի, վէ թուրուգ ու մէսպիրին
թէսվինէ վէ քիւչատըր վէ պօրսալըր
թէէսիսի, վէ թիճարէթ զաղէթալա-
լը նէշըր ու իհտասը, վէլ հասըլ
թարագգըրյի թիճարէթի միւճիպ օ-
լուր քեաֆիէի խոստուսաթը կէրէք
րէէսէն վէ կէրէք քէնտիսինէ միւ-
րաճաաթ վուդու պուլտուգճա թի-
ճարէթ վէ զրաաթ նէղարէթի ճէլի-
լէսինէ թահրիլէն պէյան վէ իսթար
իտէճէք տիր:

Ոճրագործութեան պատճառաւ դա-
տապարտուած անդամոց տեղ, ընտ-
րողական ժողովքին ամենէն աւելի
մերձակայ եղող գումարման մէջ ու-
րիշ մը ընտրուելով մնացած ժամա-
նակը կ'աւարտէ: Եթէ անդամներէն
մէկը՝ առանց օրինաւոր պատճառի
վեց ամիս ժողովոյն գումարմանց ներ-
կայ չ'գտնուի, հրաժարած կը հա-
մարուի:

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻՆ

ՊԱՐՏԱԻՈՐՈԹԻՒՆԻՆԻՔԸ

Յ:Դ: 9. Վաճառականական սենեակը
արհեստից եւ ձեռագործաց յառա-
ջադիմութեան և տարածման համար
պէտք եղած տնօրէնութիւնքը, մի-
ջոյնեբլը, վաճառականութեան կա-
նոնաց համեմատ կարեւոր եղած բար-
ւոքմունք և ուղղութիւնքը, մաքսի
գինները որոշող ցուցակները, հասա-
րակաց պարապելիք զրալմանց գոր-
ծադրութիւնը, նաւահանգիստներու
չինութիւն, դետեբըր նաւարկելի ը-
նելու միջոցները, թղթատարութեանց,
հեռագրոց, երկաթուղեաց տարա-
ծումն և ծաւալումը, ճանապարհաց
և անցքերու յարգարումը և բա-
ցումը, սեղանաւորաց և վաճառակա-
նաց յատուկ հրապարակական ժողո-
վատեղեաց կազմութիւնը, վաճառա-
կանութեան վերաբերեալ լրագրեր
հաստատել և հրատարակելը, վերջա-
պէս վաճառականութեան յառաջադի-
մութեան նպատակը բոլոր գործողու-
թիւնքը թէ ուղղակի ինքնին և թէ
այլոց կողմանէ եղած խնդիրքները՝
գրաւոր կերպով պիտի ծանուցանէ
վաճառականութեան և երկրագոր-
ծութեան բարձր Պաշտօնատան հան-
դերձ կարեւոր ազդարարութեամբ:

Օրհնման հարդէ : Օրհնման թէշքիլի ազիպինտէ նիլամամէյի տախիլի սինի թանդիմ իտէրէք լիէճիււ թաստիդ թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ թադտիմ իտէր :

Օրհնման հարդէ : Հէր նէլի էմթաա վէ էշեա վէ մէսքիւքեաթ վէ էսհամ իլէ պունլարա միւթէպիդ օլուպ մուամէլաթը թիւճարիեէյէ մինաուի պէթի օլապիլէճէք քեաֆֆէի խուսուսթա տալիր օտա թարաֆընտան տուրէթի մուսթաղամատա պիր դայաթ ութուլաճադ վէ իճապը հալինտէ ճանիպի նէզարէթտէն սիւալ վէ թալէպ վուդուլինտէ դայաթնտան պիլ իխրաճ օտայա մախսուս միւհը իլէ մէմճուր օլարադ բուսուլաթընը իթա իտէճէք տիր :

Ֆիլ 6 սէֆէր , սէնէ 1298

Տէրի սաադէթ իլէճէթ հարդէն լաղալի-
ճէնի վէպէյէն ճէլէթ ալըպ պիլ էմթիդոն
Վերէյէթի աշեմալա իրարէյի սէնիլէյի հալ-
բէթի Բարիլաճ լէրէֆէլալէթ պարսուլալ
օլալ նիլալալէյի արիլէթ արի :

ՊԵՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԹԻՃԱՐԵԹ ՕՏԱՍՐԵՐՆ ՄՍԳՍԷՏ ՎԷ
ՍՈՒՐԵԹԻ ԻՃԹԻՄԱԻ

Պիւլէնի հարդէ : Տէրի սաատէթ թիւ-
ճարէթ օտապը հիւքիւմէթի սէնիլէ-
նին թիճարէթ նէզարէթի վասէթա-

Յարդէ 10. Սենեակը կաղամուլէն
անմիջապէս յետոյ , պէտք է որ ներ-
քին կանանդրութիւնը յօրինուի , և
հաստատուելու համար վաճառակա-
նութեան բարձր Պաշտօնատան ըն-
ծայուի :

Յարդէ 11. Ամեն տեսակ վաճառաց ,
մթերից , դրամոց , արժեթղթոց և
այլ ասոց նման վաճառականութեան
հետ յարաբերութիւն և կապալիցու-
թիւն ունենալ կրցող բոլոր գործ-
ղութեանց համար , պէտք է որ սեն-
եակը կարգաւորեալ արձանագրու-
թիւն մը ունենայ , անանկ որ հարկ
եղած ասեն Պաշտօնէութեան կող-
մանէ հարցումն և խնդիրք պատա-
հած ատեն , կարելի ըլլայ արձանա-
գրութեան ճիշդ օրինակն հանել և
սենեակին յատուկ կնքով կնքուած
յուլյակն ընծայել :

Սէֆէր 6 . 1297

Կ. Պօլսոյ վաճառականութեան պարտա-
ւորութեանց նկատմամբ շարադրուած , և բարձ-
րարութեան խալիքալու հրահանգ հաստատուած
նէրէն կանանդրութիւնն է :

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻՆ
ՆՊԱՏԱԿՆ ԵՒ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ ԿԵՐՊԸ

Յարդէ 1. Կ. Պօլսոյ վաճառականական
սենեակը՝ Օսմանեան կառավարու-
թեան վաճառականութեան Պաշտօ-

որ յլա թիճարէթէ վէ թիւճարա միւ-
թէալլիդ իսթիհսալ իտէճէյի մալիւ-
մաթըն մէնպալը, վէ իշպու նիզամ-
նամէ միւճիպիւնճէ հիւքիւմէթի սէ-
նիւէ իլէ թիւճճար պէյնիւնտէ իճրա
իտիլէճէք մուամէլաթըն վասէթայը
մախսուսու տուր :

Իւլէնճի հոդդէ : Թիճարէթ օտաւը ա-
ղասընըն առէտի վէ սըֆաթը լաղը-
մէսի իլէ բէյիսի էվիլէ վէ սանինին
սուրէթի ինթիխապը վէ մէմուրի-
յէթլէրինին միւտտէթի իմթիտատը
օտանըն նիզամնամէյի էսասիսինտէ
թայիւն օլունմուշ տուր :

Իւլէնճի հոդդէ : Թիճարէթ օտա-
ւընըն վաղայիֆի էսասիյէսի մէնաֆիի
թիւճարիւնէ վէ սանաիւնէին բէյ
տէր բէյ թահարի վէ իսթիհսալը
էսպասըլ թէրադդըսըլա թահսիլ
իտիլէն մալիւմաթըն, վէ թիճարէթ
վէ սանաիւնին թէրադդը վէ թէվ-
սիւնէ հաիլ վէ մանի օլան շէյլէրին
վէ պուճարըն թէքսիւր վէ թէվսիի
իլին իդթիլա իտէն թէտապիւր վէ
վասայիլին պիթթէտդդ ճանիպի
հիւքիւմէթէ արդ ու պէյանընտան
իպարէթ տիր :

Տեօրդէնճի հոդդէ : Թիճարէթ օտա-
ւընըն աղասը թիճարէթ օտաւը տէֆ-
թէրինտէ մուգայիէտ պիրինճի վէ
իքիւնճի սընըֆ թիւճարընտան օլա-
ճադ տըր :

Պիւլէնճի հոդդէ : Թիճարէթ օտաւը
հաֆթատա պիր տէֆա վէ իճապը
թադտիրինտէ ֆէլդ էլատէ օլարադ

նէին միջոցաւ վաճառականաց վերա-
բերեալ քաղուելիք տեղեկութեանց
աղբիւրն , և միանգամայն այս կանո-
նադրութեան համեմատ կայսերական
կառավարութեան և վաճառականաց
մէջ տեղի ունենալիք գործառնու-
թեանց մասնաւոր միջնորդն է :

Յօդ . 2 . վաճառականական սենե-
կին անդամոյթիւր, էական պաշտօնն ,
Ստենապետին և փոխ-ստենապե-
տին ընտրութեան կերպը , և ասոնց
պաշտօնավարութեան ժամանակին
չափն՝ սենեկին սահմանադիր կա-
նոնադրովը որոշուած է :

Յօդ . 3 . վաճառականական սե-
նեկին հիմնական պարտաւորութիւն-
ներն են՝ վաճառականութեան և
արուեստից յառաջագիմելուն օ-
գուտ և պատճառները մէկիկ մէկիկ
որոնել , ասոնց ծաղկելուն համար
ձեռք առնուած միջոցները , ստաց-
ուած տեղեկութիւնները , վաճառա-
կանութեան և արուեստից յառա-
ջագէմ զարգանալուն արդելիք և խա-
փանարար եղող իրերը և ընդհակա-
ռակն բազմանալուն և պայծառա-
նալուն համար կարեւոր եղած կար-
գաւորութիւնքը և միջոցները լաւ մը
քննելէն յետոյ զայն կառավարու-
թեան ծանուցանել :

Յօդ . 4 . վաճառականական սենե-
կին անդամները՝ պէտքէ որ նոյն սե-
նեկին Տումարին մէջ արձանադրը-
րուած առաջին և երկրորդ կարգի
վաճառականներէն ըլլան :

Յօդ . 5 . վաճառականական սենեա-
կը շաքաթը անգամ մը կը դումարուի,
բայց ի հարկին , առաջին ատենա-

րէյիսի էփֆէլին տալէթի վէ եախօտ ալթը նէֆէր ազանըն թահրիրէն թաւէպի իւղէրինէ իճթիմա իտէր : Օտանըն նիղաֆնամէսի միւճիպինճէ պիլ ինթիխապ ազալըր դապուլ իթմիշ օլան զէվաթըն իճթիմաի ատի վէ ֆէվզ էլ ատէյէ մախսուս եէվմ ու սաաթտա պիղզաթ հաղըր պուլուն մալարը լաղըմէտէն տիր :

ՍԼԻՆՃԷ Ժողով : Թիճարէթ օտասընըն նիղաֆնամէյի էսասի ահրեամընա թէֆթիգան րէյիսի էփֆէլ վէ սանի նասպ օլունտուգտան սօնրա էքսէրլյէթի արա իլէ աղայը մէվճուտէտէն պէհէր սէնէ իքի զաթ պիլընճի վէ իքինճի օլմադ իւղրէ միւշալթըլլէ ինթիխապ վէ թայեին օլունաճադ տըր :

ԵԷԻՆՃԷ Ժողով : Թիճարէթ օտասընըն պաշ քեաթիպ վէ մէմուրլինի սաիրէյի թահրիրլյէսի օտանըն հէյիւթի թարաֆընտան ինթիխապ վէ թայեին գըլընըր :

ՍԷԷԷՆՃԷ Ժողով : Եէտինճի մատտէտէ պէյան օլունտուղու վէճհ իլէ օտայա ինթիխապ օլունաճադ պիլընճի վէ իքինճի քեաթիպ թիւրքճէ լիսանընա վէ էլսինէյի սայիրէյի վադըֆ զէվաթտան ինթիխապ վէ թայեին օլունտըր :

ՏԵԴԵՆՃԷ Ժողով : Թիճարէթ օտասընըն միւղաքէրաթընտա պիլ ճիւմէ աղա հաղըր պուլունմադ իլթիղա իտէր : հէյի իճթիմա իլին աղայէ տալէթնամէ կէօնտէրիլըր : վէ պուտալէթնամէյի միւղաքքէրէ ճէտվէլի ապիթ լէֆթի իտիլըր : ազանըն սիւլիւ

պետին հրաւիրմամբը և կամ անդամներէն վիցին գրաւոր խնդրանօքը արաաքոյ կարգի գումարումներ ալ կրնայ ունենալ : Սենեկին կանոնադրութեան համեմատ ընտրուած և անդամակցութիւնը ընդունած անձինք՝ պարտական են թէ սովորական և թէ արտասովոր գումարմանց յատկացեալ օրին և ժամուն անձամբ ներկայ գտնուիլ :

ՅԵԴԷՎ. Վաճառականական սենեկին հիմնական կանոնադրոյն տրամադրութեանց համեմատ, առաջին և երկրորդ առեւտրապետաց հաստատութեանէն ետքը, պէտք է որ ամէն տարի ներկայ անդամաց մէջէն առաւելութեամբ քուէից երկու հոգի ընտրուին և որոշուին առաջին և երկրորդ խորհրդականի պաշտօն վարելու համար :

ՅԵԴԸ. 7. Վաճառականական սենեկին առաջին քարտուղարը և ուրիշ գպրութեան պաշտօն վարողք՝ սենեկին տեսչութեան կողմէն կ'ընտրուին և կը կարգուին :

ՅԵԴԹ. 8. Եօթներորդ յօդուածին մէջ բացատրուած եղանակին համեմատ, սենեկին համար ընտրուելիք առաջին և երկրորդ քարտուղարները՝ տաճկերէնի և ուրիշ լեզուաց տեղեակ անձինքներէ կ'ընտրուին և կը կարգուին :

ՅԵԴԹ. 9. Վաճառականական սենեկին բանակցութեանց ժամանակ, պէտք է որ բոլոր անդամք ներկայ գտնուին : Իւրաքանչիւր գումարմանց համար անդամոց հրաւիրագիր կը լսարուի, որոյ մէջ կը ծրարուի նաև օրավարգին ցուցակը : Անդամոց երրորդ

տանը մէկճուտ օրմատըգճա հիշ պիր
գարար վերիմէյէրէք միւղաքէ-
րաթ հաֆթայր աթիյէ իճթիմաընա
գատար թէէխիր գըլընըր :

ԲԵՅԻՍԻՆ ՎԱԶԱՅԻՖԻ

Օրմաշէն հարդէ : Բէյիս պուլունան
զաթ աղայը տալէթ իտէր . վէ օտա-
յա մուհալվէլ պիլ ճիւմէ մուհար-
րէրաթ վէ էվրադը սաիրէյի նաղարը
թէտգըդտան կէչիրտիքտէն սօնրա
մէվգըրի միւղաքքէրէյէ վաղ իտէր :
Աղատա էքսէրկէյէթ պուլունտուղու
հալտէ օտանըն թաթիլ վէ քիւշատը-
նը պէյան իյլէր , վէ նէթիճէյի միւ-
ղաքքէրաթ իւղէրինէ հասըլ օլաճագ
արայը՝ սուրէթի մունթաղամատաիս-
թիհսալ իլէ միհվէրը լայըգընտա ճէ-
րէյանընա տըգգաթ վէ իճապը թագ-
տիրինտէ աղանըն էքսէրկէյէթ վու-
գու պուլաճագ թալէպլէրինէ մէպնի
միւղաքքէրէտէ օլան մէսայիլ իչին
րէյը խաֆիյէ տալի միւրաճաթ
իտէր :

Օրմաշէն հարդէ : Աղատան հիշ պիրի
ճանիպի ըրիյասթտէն իսթիհսալը
րուխսաթ իթմէտիքճէ քէլամէ՝ շու-
րու իտէմէզ . պէյանըն էքքէրաթ իթ-
մէք իչին պէրապլէրճէ րուխսաթ թա-
լէպ իտէնլէրէ րէյիս սըրասըյա
րուխսաթ իթա իտէր :

Օրմաշէն հարդէ : Մէվգըրի միւղաք-
քէրէյէ գօնուլան մէսայիլ էքսէրի-
յէթի արա իլէ հալլ օլունուր . պիր
մէսէլէ հագըղնտա թէսապիի արա

մասին մէկը ներկայ չ'դտնուած ա-
տեն , ամենին որոշում մը չը օրը-
ուելով , խորհրդակցութիւնը երկ-
րորդ շարթու գումարման կը ձգուի :

ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ՊԱՐՏԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆԴԸ

Յօդ . 10 . Ատենապետը՝ անդամ-
ները կը հրաւիրէ . սենեկին յանձ-
նուած բոլոր գրուածները և այլ
գրութիւնները մտադրութեամբ աչ-
քէ անցնելէ յետոյ , անոնց պարու-
նակութեան վրայ խորհրդակցելու
համար ժողովոյն կ'առաջարկէ , Ան-
դամոց մէջ մեծամասնութիւն կամ
ձայնից առաւելութիւն եղած ժա-
մանակ սենեկին բացուելը և փակ-
ուելը կը ծանուցանէ : Եւ վերջնա-
կան որոշմանց նկատմամբ յառաջ
եկած կարծիքները կարգաւոր կեր-
պով կ'ամփոփէ , և ըստ արժանոյն
անոնց ընթացից մտադրութեամբ կը
հսկէ , և հարկ եղած տոնն անդա-
մոց մեծամասնութեան կողմանէ տե-
ղի ունենալիք խնդրանաց համեմատ ,
խորհրդակցութեան ներքե գտնուած
գործոց նկատմամբ նոյն իսկ գաղտնի
քուէարկութեան ալ կը դիմէ :

Յօդ . 11 . Ատենապետէն հրաման
չ'առած անդամներէն մէկը երբէք
խօսակցութեան չ'կրնար սկսիլ . իսկ
կարծիք յայտնելու համար մեկտեղ
հրաման խնդրողներու՝ ատենապետը
կարգաւ հրաման կ'ուտայ :

Յօդ . 12 . Խորհրդակցութեան հա-
մար մէջ տեղ գրուած խնդիրները
առաւելութեամբ ձայնից կ'որոշուին .
խնդրոյ մը նկատմամբ երբոր կար-

վուգ ուլնտէ րէյիսին պուլունտուղու
թարաֆըն րէյի թէրճիհ գըլընըր :

Օն Էնլէնճէ Բադրէ : Պիր մաւահա-
թըն միւզաք.քէրէսի էսնապընտա ա-
ղատան պիրի ճանիպինտէն տիկէր
պիր իշէ տայիր միւթալաա իյրատ օ-
լունմագ իսթէնիլտիյի հալտէ , իսթի-
մար՝ միւզաք.քէրաթըն խիթամընա
թէալլիգ օլունուր . վէ խիթամը միւ-
զաք.քէրէտէ իյրատ օլունաճագ միւ-
թալաանըն մէվգըրի միւզաք.քէրէյէ
վաղը թէնսիպ օլունտուղու թագ-
տիրտէ կէլէճէք իճթիմաըն բուզնա-
մէյի միւզաք.քէրէսինէ իսխալ խտիլըր :

Օն Բէրբէնճէ Բադրէ : Ձապթ ճէրի-
տէսինէ հազըր օլան աղանըն կէրէք
մուվաֆըդ վէ կէրէք մուխալիֆ օլան
րէյէրի թահրիբ , վէ րէյիս վէ հա-
զըր պուլունան աղա թարաֆընտան
վաղը իմիլա ղլունուր . րէյիս տախի
կէլէճէք իճթիմատէ թահթը միւ-
զաք.քէրէյէ ալընաճագ մէսալիհին
էէվմէյէ ճէտվէլինի օտանըն տաղըլ-
մապընտան էվվէլ թանգիմ իտէր :

Օն Դէլլէնճէ Բադրէ : Օտանըն քիւշա-
տընտա գարարը իճթիմար աթիյէ
թէալլիգ օլունան միւզաք.քէրաթըն
զապթը գրաաթ վէ թաստիդ օլուն-
տուգտան սօնրա , բուզնամէյի միւ-
զաք.քէրէ օրթայա գօնուլարագ հա-
զըր պուլունան աղանըն էքտէրիյէթի
թարաֆընտան վուգու պուլաճագ
թալէպ իւզէրինէ մէգըրիք ճէտվէլտէ
մուգայէտ մէսալիհին էն միւհիմի
էվվէլ պէ էվվէլ միւզաք.քէրէ խտիլըր :

Օն Էնլէնճէ Բադրէ : Բէյիսի էվվէլին
ղընտալը հալինտէ րէյիսի սանի , վէ
օ տախի պուլունմապըրը հալտէ պի-

ժեայ հաւասարութիւն գոյանայ , այն
ատեն ատենապետին համակարծիք
եղած կողմը նախամեծար կ'ըլլայ :

Յօդ . 13 . Գործոյ մը վրայ խորհըր-
դակցութիւն եղած ժամանակ , եթէ
անդամներէն մէկը ուրիշ բանի մը
վրայօք ուզէ խորհրդածութիւն ընել ,
այս խորհրդածութեան ունկնդրու-
թիւնը խորհրդակցութեան յետոյ կը
ձգուի . յաւարտ որոյ եթէ ըլլալիք
խորհրդածութիւնը՝ մէջ տեղ դրուե-
լով խորհրդակցութեան առնուել
պատշաճ համարուի , այն ատեն ա-
ռաջկայ գումարման օրակարգի
ցուցակին մէջ կ'անցնի :

Յօդ . 14 . Արձանագրութեանց տու-
մարին մէջ՝ ներկայ գտնուած անդա-
մոց թէ՛ ի նպաստ և թէ՛ յընդդէմ
կարծիքները ՚ի գիր կառնուին , և
Ատենապետին և ներկայ եղող ան-
դամոց կողմանէ կ'ստորագրուին :
Ատենապետն ալ յաջորդ գումարման
վիճարանութեան նիւթ ըլլալիք իրն-
դրոց օրակարգը սենեկին ցրուելէն
յառաջ կը յօրինէ :

Յօդ . 15 . Սենեկին բացուած ժա-
մանակը՝ որոշումը յետաձգուած
խորհրդակցութեան արձանագրու-
թիւնը կարդացուելով հաստատու-
ուելէն յետոյ , խնդրոյն օրակարգը
մէջ տեղ կը դրուի , և ներկայ եղող
անդամոց մեծամասնութեան կողմա-
նէ տեղի ունենալիք խնդրանաց նա-
յելով , ամենէն առաջ յիշեալ ցու-
ցակին մէջ արձանագրուած խնդրոց
ամենակարեւորին վրայ կը խօսուի :

Յօդ . 16 . ՚ի բացակայութեան ա-
ռաջին ատենապետին՝ երկրորդը , և
եթէ աս ալ չ'գտնուի , առաջին խոր-

րինճի, վէ անըն դեապընտա ի.քինճի միւշապիր ըկյասէթ իտէր. վէ շա-
նէտ միւշապիրէրին տախի կէլէմէ-
յէճէ.քէրի թահագուդ. իտէր իտէ-
հաղըր օլան ազանըն էն միւսիննի
իճրայը ըկյասէթ իշին ինթիխապ օ-
լունուր :

Օն եւթնէն հարդէ : Հաղըր պուլունան
աղա էսնայը միւշաքքէրէտէ կէլմէ-
յէնէր իշին պէյանը ընյ զըմննտա
իճրայը վէ.քեալէթ իտէմէղլէր :

Օն եւթնէն հարդէ : Թիճարէթ օտա-
սընա պլիտ մէվատտըն միւշաքքէրէ
վէ թահթը արայա պընմասը մէղ-
քիւր օտատա իճրա օլունմագ լաղը-
մէտէն օլուպ մահալը մախսուսունուն
խարիճինտէ վուդու պուլան էպհաս
վէ միւշաքքէրաթ քէէն լէմ եէ.քիւն
հիւ.քմիւնտէ տիր :

Օն արտադան հարդէ : Թիճարէթ
օտասը աղասընտան օլան վէ օլմայան
քեաֆէի թիւճար թարաֆընտան
մէնաֆիի թիւճարիէ վէ խուսուսա-
թը սայիրէյէ տայիր թահրիրի վէ
շիֆահի վուդու պուլաճագ քեաֆ-
ֆէի թէպլիղաթ ըէյիսի էվլէլէ իթա
օլունուր, վէ ըէյիս տախի շաեանը
գապուլ օլանլարը լիէճիւլ միւշաք-
քէրէ հէյիէթ թարաֆընտան միւն-
թէխիպ իւշ ազատան միւրէքքէպ
պիր գօմիսիճա հէվալէ իտէր :

Ելէլէլէն հարդէ : Թիճարէթ օտասը-
ա իրսալ օլունան թահրիրաթ ըէյի-
սի էվլէլէ մէվճուտ օլմատըղը հալտէ,
ըէյիսի սանի, վէ իքիսիննի տախի

հըրդականը, և 'ի բացակայութեան
սորա ևս երկրորդ խորհրդականը կը
նախագահէ : Բայց եթէ խորհրդա-
կանաց ալ չգալը ստուգուի, ներկայ
գտնուող անդամոց մէջ ամէնէն ա-
ւելի երկացողնը նախագահ ըլլալու
համար կ'ընտրուի :

Յօդ. 17. Ներկայ գտնուող ան-
դամք, խորհրդակցութեան ժամա-
նակ, չ'եկողներուն տեղ երբէք կար-
ծիք յայտնելու համար փոխանոր-
դութիւն չ'են կրնար ընել :

Յօդ. 18. Եւ որովհետեւ վաճառու-
կանական սենեկին վերաբերեալ նիւ-
թոց վրայ խօսիլ, խորհրդակցիլ և
որոշում ընելը հարկ է որ նայն սե-
նեկին յատուկ եղած Ժողովատեղ-
ւոյն մէջ գործադրուի. ասոր հա-
մար անկէջ դուրս եղած խօսակցու-
թիւնք և խորհրդակցութիւնք բոլոր
րովին անզօր և ոչինչ են :

Յօդ. 19. Վաճառականական սե-
նեկին անդամակից եղող և չ'եղող ո՛ր
և իցէ վաճառականի կողմանէ առ-
ևւարական շահուց և ուրիշ գործոց
վերաբերեալ գրաւոր և բերանացի
մատուցուելիք բոլոր առաջարկու-
թիւնք առաջին ատեննապետին կը մա-
տուցուին, որն որ ընդունելութեան
արժանի եղածները՝ խորհրդակցու-
թեան ներքեւ առնելու համար վար-
չութեան կողմանէ ընտրուած և երեք
անձինքներէ բաղկացած մասնաժո-
ղովի մը կը յանձնէ :

Յօդ. 20. Վաճառականական սենե-
կին ուղղուած գրութիւնք՝ եթէ առա-
ջին ատենապետը բացակայ է, երկրոր-
դին, և եթէ երկուքն ալ չ'կան, խոր-

ղընապընտա միւշալիրլէրին պիրի վէ
եախօտ պաշ քեաթիպ թարաֆըն-
տան ալըլըր :

Եկէնի պէնի՜նի Ժադէ : Թիճարէթ օ-
տաւր թարաֆընտան թահթը գարա-
րա ալընըպ թանդիմ՝ օլունան մու-
հարրէրաթ վէ էվրագը սայիրէ ըէ-
յիսի էվիէլ զընապընտա ըէյիսի սա-
նի թարաֆընտան իմզա օլունարագ
օտայա մախսուս միւհը իլէ թէմհէր
խտիլիր : պիլա իմզա եալընըլ միւհը
իլէ մէմհուր էվրագ զուհուր խտէրսէ
իթիպարա շայան օլմալ :

Եկէնի էվիէլ Ժադէ : Պէհէր սէնէ է.ք-
սէրլիէթի արա իլէ աղատան պիրի
սանտըգ.քեարը ումոււմի որֆաթըլլա
ինթիխապ օլունուր : վէ իճապընա
կէօրէ մուվազղաֆ վէ քէֆիլլէրի օլ-
մազ իւզընէ խարիճաէն սանտըգ.քեար
տախի թայերին խտիլէպիլիր :

Եկէնի էվիէլ Ժադէ : Թիճարէթ
օտապընըն իգամէթկեահը Տէրի սաա-
տէթին թիւճար ինթիմանինէ սու-
հուլէթիլ օլան պիր մահալինտէ պու-
լունաճագ տըր :

Եկէնի պէնի՜նի Ժադէ : Ումուրու
թիւճարիկէյէ տայիր խարիճաէն
թանգիմ օլունուպ թիճարէթ օտա-
պընըն միւղաքքէրէսինէ արզ օլունա-
ճագ էվրագ վէ միւսթէտիլաթտա
ըէյիս վէ աղանըն իմզալըրը պու-
լունմասը ճայիզ տէյիլ տիր :

Հըրդաղաններէն միոյն կամ թէ ա-
ռաջին քարտուղարին կողմանէ կը
բացուին :

Յօդ. 21. Վաճառականական սե-
նեկին կողմանէ որոշուած և յօրի-
նուած գրութիւնք և այլ գրուածք՝
ի բացակայութեան առաջին ատենա-
պետին, երկրորդին կողմանէ ստո-
րագրուելով, սենեկին յատուկ կըն-
քովը կը կնքուին : Առանց ստորա-
գրութեան, եթէ միայն կնքով կըն-
քուած թուղթ յերեւան ելլայ, եր-
բէք ընդունելի չըլլար :

Յօդ. 22. Սմէն տարի մեծամաս-
նութեամբ անդամներէն մէկը գան-
ձապետ կ'ընտրուի : Ըսոյց եթէ հարկ
ըլլայ, դուրսէն ալ թոշակաւոր գան-
ձապետ կրնայ կարգուիլ, միայն թէ
այն ատեն պէտք է որ նոյն գանձա-
պետը երաշխաւոր ունենայ :

Յօդ. 23. Վաճառականական սենե-
կին ժողովատեղին՝ պէտք է որ Կ.
Պօլսոյ վաճառականաց գիւրութեամբ
գումարուելիք մէկ տեղն գտնուի :

Յօդ. 24. Վաճառականական գոր-
ծոյ վերաբերեալ գրուածոց և ա-
ղերսագրոց մէջ, երբ ասոնք դրէն
յօրինուած և վաճառականական սե-
նեկին ընծայուելիք են, ամենեւին
արժան չէ, որ ատենապետին և ան-
դամոց ստորագրութիւնքն գտնուին :

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԹԻՃԱՐԷԹ ՕՏԱՍԸՆԸՆ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ

Եկէնի պէնի՜նի Ժադէ : Թիճարէթ օ-
տապընըն նիզամնամէյի էսասիսինտէ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻՆ
ԳՈՐԾՔԵՐԵՆ ԵՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Յօդ. 25. Վաճառականական սե-
նեկը՝ իր սահմանագրութեամբ որոշ-

թայեին օլունան վաղայիֆինտէն մատա արթիւլզգիւր մուամէլաթա տախի սէլահիյէթի վար տըր :

Էվլէլա, մէղքիւր նիզամնամէնին 116ի մատտէսինտէ մուհարրէր խուսուսաթը գայտ իթմէք իւզրէ հէյեթի թահրիլիյէ թարաֆընտան իճապ իտէն տէֆաթիւր թանգիմ օլունուր :

Սանիյէն, օտանըն հէյեթի թարաֆընտան ումում իլաննամէլէր նէշր իլէ վէ եախօտ մահալլի ղազէթալարը վատէթասըյա թիւճճար վէ պանքէր վէ ֆապրիլգաթ օրլարըն միւստէթի մուայեհէնէ ղարֆընտա օտանըն տէֆաթիլի մախսուսէսինէ գայտ օլունմալարընը տալէթ իտէր :

Սալիսէն, օտանըն տէֆաթիլիինտէ մուգայեհէտ պուլունան թիւճճարըն թաշրայա աղիմէթ վէ ալտէթիինտէ վէ իլանը իֆլաս վէ իատէյի իթիպարընը վէ պուլարըն միւճիպինճէ վէ ճինայէթլէ մաղնուն վէ միւթթէհիմ օլուպ օլմաաղլարընը միւպէյեհին մէղքիւր օտատա թանգիմ օլունմուշ օլան տէֆթէրի մախսուսունա գայտ իտիլի :

Իապիէն, իթաա վէ մէսքիւքեաթ վէ էահամը ումում իյէնէն ֆիյաթը իլէ ումուրու թիճարէթէ տայիր քեաֆիէյի մէվատտ տախի տէֆթէրի մախսուսունա գայտ օլունարաղ իգթիլզայը հալտէ թալէպ իտէնլէր իչին հէր նէվի բուսուլարը թանգիմ վէ իթա իլլէր :

Խամիսէն, ումուրու թիճարէթէ միւթէպլիգ քէֆալէթ, չահատէթանամէ վէ իլմու խապլէրլէրինտէ քէֆիլլէրին տէրէճէյի իզթիտարընը մէճճանէն պէյան վէ թատիգ իտէր :

Եալպարտաւորութիւններէն ՚ի ղատ, հետեւեալ գործառնութեանց ալ ձեւնարկելու կարողութիւն ունի :

1. Յիշեալ կանոնադրութեան 11 յօդուածին մէջ նշանակեալ գործերը արձանագրելու համար, դպրաց կողմանէ պէտք եղած տուժարները կը յօրինուին :

2. Վաճառականական սենեկին տեսչութեան կողմանէ ընդհանուր ծանուցագրեր հրատարակելով, և տեղական լրագրաց միջոցաւ, վաճառականները, սեղանաւորները և գործատանց արհեստատէրերը որոշեալ պայմանաժամի մը մէջ վաճառականական տուժարին մէջ անուննին արձանագրել տալու համար կը հրաւիրէ :

3. Սենեկին տուժարաց մէջ արձանագրուած վաճառականք ՚ի գաւառս գնացած և անկէց վերադարձած, մնանկացած, վարկերնին վերահաստատած, ըստ այսմ և ոճրագործութեամբ ամբաստանուած և դատապարտուած ըլլալնին կամ չըլլալնին յիշեալ սենեկին մէջ յօրինուած մասնաւոր տուժարին մէջ կարձանագրուի :

4. Վաճառաց, մթերից, դրամոց և ընդհանուր արժեթղթոց գիները և վաճառականութեան վերաբերեալ բոլոր գործառնութիւնք իրենց յատուկ տուժարին մէջ արձանագրել, և պէտք եղած ժամանակ զայն ինդրոլաց համար ամէն տեսակ ցուցակներ յօրինել և տալ :

5. Վաճառականութեան վերաբերեալ երաշխաւորութեան, վկայութեան և ընկալագրոց մէջ, երաշխաւոր եղողաց կարողութեան չափը ձրի կը ծանուցանէ և կը վաւերացնէ :

Սատիսֆէյն, թիւճճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգաթօրլարըն իմլլալարը իլէ միւմգի պոնօ վէ էմրէ մուհարըէր սէնէտաթ վէ բօլլալարըն ատէմը թէէտիլէսինտէն տօլայը թանդիմօլունան բրօթէսթօլարը լաղըմ կէլէն մահալտէն թիճարէթ նէղարէթի վասէթաթըյլա կէթիրտէրէք տէֆթէրի մախսուսունա գայտ իլլէր :

Սապիէն, ումուրու թիճարէթէ վէ պանդա վէ պահրիլէ վէ սանայի վէ ամէլիեաթը նաֆիէէյէ տայիր խարիճտէն ագտօլունաճագ շիրքէթ մուգալլէլէնամէլէրիլլէ սէնէտաթըսսայրէյի թարաֆէյն մուադատէյն թալէպ իլլէտիքլէրի հալտէ, այնէն տէֆթէրը մախսուսունա գայտ իլլէր :

Սամինէն, ումուրու թիճարէթէ տայիր զաղէթալար նէշր իթմէք վէ իճապ իտէն մահալլէրէ թիճարէթ պօրսալարը թէշքիլի լուգումինի պէյան իլլէմէք օտանըն ճիւմլէյի վազայիֆինտէն օլտուրու կիպի թիճարէթէ վէ թիւճճարա միւթէալիդօլան մալիւմաթը տախի թիճարէթ նէղարէթինէ իշար իտէճէք տիր :

Ենկերթի մլլնըն ճագրէ : Թիճարէթ գանտունամէսիլլէ մահաքիմի թիւճարէթէ տայիր օլան պիլ ճիւմլէ նիւզամաթըն տէվլէթճէ թատիլ վէ թասհիհինտէ վէ թաշրատա թիճարէթ օտալարընըն թէշքիլի վէ պօրսալար թէէսիսի վէ դամպիօ աճէն թէլէրի վէ տէլլալար թայեինի խուսուսլարընտա վէ թարիֆայա թապի վէ ումուրու թիճարէթէ այիտ տէլլալըք վէ սայիր մուամէլաթըն նի-

վաճառականաց, սեղանաւորաց և արհեստատանց տէրերուն ձեռագործ վը ստորագրեալ մուհհակաց, բաց պարտագրոյ և փոխանակագրաց անվճար մնալուն պատճառաւ յօրինուած բողոքագրերը՝ պէտք եղած տեղերէն վաճառականութեան պաշտօնատեղոյն միջոցաւ բերել տալով մասնաւոր տումարին մէջ կ'արձանագրէ :

7. վաճառականական դործոց, դրամատանց, ծովային, արուեստական և հանրային շինութեանց վերաբերեալ արտաքուստ կազմաւելիք ընկերութեանց դաշնագրերը և այլ մուհհակները՝ երբ երկու դաշնագիր կողմանք խնդրեն, ճշգիւ իր մասնաւոր տումարին մէջ կ'արձանագրէ :

8. վաճառականական դործոց վերաբերեալ պարբերական թերթեր հրատարակել, և կարեւոր եղած տեղեր վաճառականաց և սեղանաւորաց համար պօրսաներ կաղմուլուն հարկը ծանուցանել՝ քննեկին պարտաւորութիւնն է, նոյնպէս վաճառականութեան և վաճառականաց վերաբերեալ տեղեկութիւններն վաճառականութեան պաշտօնէին զեկուցանել :

Յօդ. 26. վաճառականութեան կանոնագիրը, նոյնպէս վաճառականութեան ատենից և դատարանաց վերաբերեալ բոլոր կարգադրութիւնք՝ երբ տէրութեան կողմանէ ուղղուի և սրբագրուիլ պատշաճ դատուին, և երբ դաւառները վաճառականական սենեակներ կաղմուլ, և վաճառականաց և սեղանաւորաց համար պօրսաներ հաստատել, և դրանց փոփոխութեան և փոխանակու-

զամնամէ վէ թարիֆէլէրի վէ շէհր պանգալարը վէ թիճարէթէ միւթէ-ալլիդ ամէլիեաթը նաֆիյէ իւզէրինէ ճէրէյան իտէճէք մուամէլաթ հագ-գընտա թիճարէթ օտաար հէյեթի պէյանը միւթալաաթ իտէպիլիր : (1)

Եկեմք Եթիպի խաթէ : Թիճարէթ օտաար պաղը մէվաաալն թէտգըզը իշին լուզումու հագիգի կէօրտիւյիւ հալտէ աղանըն խարիճինտէ գօմիւ սիօնլար թայեին իթմէք սէլահիյէ-թինի հայիզ օլուպ, պու սուրէթլէ թէշքիլ օլունաճագ գօմիսիօնլարն աղասը ալթը նէֆէրի թէճալուզ իթ-մէյէճէք տիր . վէ իշպու գօմիսիօն-լար էնճիւմէնէ խիւլասայը մալիւմա-թը պէյան իթմէք իւզրէ թէշքիլ իտէճէք, վէ մատտէյի մէպհուսէ հագգընտա թէտգիգաթը վագաա վէ մալիւմաթը միւթալահսէլէ իւզէ-րինէ իճապ իտէն լայիհաաընը թան-գիմ վէ իթա իթմէք իշին թիճարէթ օտաար աղասընտան գօմիսիօնա պիր զաթ մէմուր օլաճագ տըր :

(1) Պէյանը իշ վէ միւթալաա իտէճէք տիր տէյու մուախխարէն գարարկիր օլ-մուշ սուր :

Թեան համար գործակալներ և վա-ճառաց միջնորդներ կարգել, և որոշ-եալ զնով վաճառականական գործոց համար վաճառաց միջնորդութիւն և ուրիշ գործառնութեանց կանոնա-դրութիւնք և արժողութեանց որոշ ցուցակներու, և քաղաքաց համար գրամատուներ և վաճառականու-թեան վերաբերեալ օգտակար շի-նութիւնք հարկ ըլլան, այսպիսի իրաց համար բռնուելիք ընթացից և գործադրուելիք կարգադրութեանց նկատմամբ վաճառականական սենե-կին տեսչութիւնը կրնայ խորհրդա-ծութիւն ընել : (1)

Յօդ. 27. Վաճառականական սեն-եակը՝ քանի մը մասնաւոր գործոց քննութեան համար եթէ ստուգիւ հարկ դատի, կարող է արտաքոյ ան-դամոց մասնաժողովներ կարգել, բայց այսու եղանակաւ կազմուելիք մասնաժողովոց անդամները վեց հօ-գիւ աւելի չ'պիտի ըլլան : Եւ այս մասնաժողովք իրենց գործոց նկատ-մամբ ժողովոյն համառօտ տեղեկու-թիւն տալու համար կազմուելիք և վիճաբանութեան առիթ տուող նիւ-թոյն նկատմամբ պէտք եղած քննու-թիւններէ, և առնուելիք տեղեկու-թիւններէ ետքը կարևոր եղած տե-ղեկագիրը յօրինել և զայն ընծայե-լու համար վաճառականական սենե-կին անդամներէն վերակացու մը պիտի կարգուի :

(1) Կարծիք յայտնելու եւ խորհրդա-ծութիւն ընելու համար պարտաւոր եղած ըլլալը ետքէն որոշակի վճռուած է :

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍՐԼ

ԹԻԻԻԻԻՆՆԻՆ ՎԷ ԹԻԻԻԻՆՆԻՆ ԻՏԷՆԼԷԻՆԻՆ
ՎԱԶԱՅԱՅԱՅ

ԵՆԷՆԷՆԻ ԴԻԻԻԻԻՆՆԻՆ ԴԻԻԻԻԻՆՆԻՆ : ԿԷՐԷՔ ԹԷ-
պայը տէ՛վլէթը ալիւէտէն օլտուն
վէ կէրէք թէպայը էճնէպլիէտէն
պուլունտուն , իգամէթկեաճը Տէրի-
սաստէթտէ պուլունտուն պլի ճիւմէ
թիւճճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգա-
թօրլարըն թիճարէթ օտապը տէֆ-
թէրի մախսուտունա գայտ օլունմայա
սէլաճիյէթի օլուպ իշպու նիզամա-
մէնին իլանընտան վէ եախօտ օտա-
նըն թէչքիլինի միւթէզամին օլան
թաճրիրաթը ումուվիյէնին թէվլի վէ
թէպլիդինտէն իթիպարէն նիճպլէթ
իւշ այ զարֆլնտա գայտ օլունմալա-
րընը թաճրիրէն թալէպ իթմէք լա-
զըմ տըր :

ԵՆԷՆԷՆԻ ԴԻԻԻԻԻՆՆԻՆ ԴԻԻԻԻԻՆՆԻՆ : Թիճա-
րէթ օտապընըն մէսարիֆինէ մէտար
օլմագ իւզրէ պլի ճիւմէ թիւճճար
տէօրթ սընրֆա թադսիմ օլունարագ
պիրինճի սընրֆա տախիլ օլան թիւճ-
ճար վէ պանքէր վէ ֆապրիգաթօր-
լար պէշ , վէ իքինճի սընրֆա տախիլ
օլանլար իւշ , վէ իւշիւնճի սընրֆա
տախիլ օլանլար իքի , վէ տէօրաիւն-
ճիւ սընրֆա տախիլ օլանլար պիր
օտանլը լիրասը ապօնէ պէտէլի իթա-
սընա մէճպուր տուր . պունլար էվ-
վէ էմիտէ օտանըն տէֆթէրի մախ-
սուտունա գայտ օլունտուգտա օտա
աղասընըն գարարըլլա սընրֆա տա-
խիլ օլաճագ վէ անէ մուպիէն մէպ-
լաղը պէճէր սէնէ բէչին օլարագ
իյֆա իտէճէքլէր տիր , պիր իմլա
իսթիմալ իտէն շիւրէքեա վէ գարըն-
տաշլար կիպի թանընաճագ տըր :

ՀԱՏՈՒԱԾ ԵՐՐՈՐԴ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱՅ ԵՒ ԱՌՈՒՏՈՒՐ ԸՆՈՂ
ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՐՏԱԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՅԵՊ . 28 . Բնակութիւննին Կ . Պօլիս
եղող թէ օսմանեան և թէ օտար
տէրութեանց հպատակ բոլոր վաճա-
ռականք , սեղանաւորք և արուես-
տից գործատանց տէրերը՝ վաճա-
ռականական սենեկին տումարին մէջ
արձանագրուելու իրաւունքն ունե-
նալով , կանոնադրութեան հրատա-
րակութեան , կամ թէ սենեկին կազ-
մութիւնը երաշխաւորող ընդհանուր
շրջաբերականի բաշխման թղթոյն և
ծանուցման թուականէն սկսեալ ,
վերջապէս երեք ամսուան միջոցի մէջ
պէտք է որ գրաւոր կերպով արձա-
նագրուիլ խնդրեն :

ՅԵՊ . 29 . Վաճառականական սե-
նեկին ծախուց նպաստ մը ըլլալու
դիտմամբ , բոլոր վաճառականք չորս
կարգի բաժնուելով , առաջին կարգի
վաճառականք , սեղանաւորք և ար-
հեստից գործատանց տէրք հինգ ,
երկրորդ կարգինները երեք , եր-
րորդ կարգինները երկու և չորրորդ
կարգինները իրրեւ բաժանորդադին
միայն մէկ օսմանեան լիրա վճարելու
պարտաւոր են : Ասոնք նախ և առաջ
սենեկին յատուկ տումարին մէջ ար-
ձանագրուելէն յետոյ , սենեկին ան-
դամոց որոշմամբը՝ ի կարգ կը դա-
տին , և ըստ այնմ որոշեալ տուր-
քը տարուէ տարի կանխիկ կը վճա-
րեն : Մէկ ստորագրութիւն գործա-
ծող ընկերք և եղարք իրրեւ մէկ
անձն կը ճանչցուին :

Օրոշուելնէն հարկէ : Թիճարէթ օտաւրնա թարիխի իլանընտան միւտտէթի մուայիէնէսի զարփընտա դայտ օլունմայըպ տա միւտտէթինին ինդըզսընտան սօնրա սիճիլլի մախսուտունա դայտ օլունմազը թալէպ էլլէտիքլէրի թարիխէ տէկին միւրատիտէն էյերամըն իշլէմիշ օլան ապօնէ պէտէլի իւղէրինէ եիւղտէ էլլի դամիւլլա էյֆայէ մէճպուր թութուլաճադ տըր :

Օրոշուելնէն հարկէ : Թիճարըն տէվայիրի բէսմիլէյէ վէ թիճարէթ օտաւրնա խիթապէն վէրէճէքլէրի սէնէտաթ վէ էվրագը սայիրէնին ալէլ ուսուլ զիյրինտէ իսմ ու շէօհրէթ վէ մահալլը իդամէթլէրինի վէ մէշղուլ պուրունտուգլարը նէվը թիճարէթ վէ տախիլ օլտուգլարը սընրֆը վէ պուրուն միւթէգամին թիճարէթ օտաւր թարաֆընտան քէնտիլէրինէ իթա օլունան շահատէթնամէին նումէրօսունու զիքր ու պէյան իլլէմէլէրի լաղըմ կէլիր :

Յօդ. 30. Իսկ անոնք՝ որոնք հրատարակութեան թուականէն սկսեալ յորոշեալ պայմանաժամու վաճառականական սենեկին մէջ արձանագրութեամբ լին, պայմանաժամը անցնելէն յետոյ մինչև մասնաւոր տումարին մէջ արձանագրուիլ ուղած թուականին վրայ անցած միջոցին բանած բաժանորդագրոյն վրայ հարկւրին յիսուն ալ աւելցնելով այնպէս վճարելու պարտաւոր պիտի համարուին :

Յօդ. 31. Երբ վաճառականք՝ տէրութեան զանազան պաշտօնական տեղեացև վաճառականական սենեկին ուղղեալ թուղթեր և ուրիշ գրութեաներ մատուցանելու ըլլան, պէտք է որ անոնց ներքեւը ըստ սովորութեան և կանոնաց՝ անունին, մականունին, բնակութեան տեղեւոյնի, վաճառականութեան ո՛ր տեսակին պարագած և ի՛նչ կարգի մէջ գտնուած ըլլանին մասնաւորող վաճառականական սենեկին կողմանէ իրենց տրուած վկայագրոյն թուանշանը որոշակի նշանակեն և ծանուցանեն :

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ՊԱՏ ԲԵԱԹԻՊ ՎԷ ՄԵՄՈՐԻԻՅՈՒ
ՄՈՒՎԱԶԱՖԱՅԱՆԸՆ ՎԱԶԱՅԻՖԻ

Օրոշուելնէն հարկէ : Թիճարէթ օտաւրնա պաշքեաթիպի վէ մէմուրիյնի սայիրէսի մուվաղլաֆ վէ քէֆալէթէ մէրպութ օլուպ մասշալթը թիճարէթ օտաւր հասըլաթընտան պիթթաշիլ պէճէր սէնէ թանգիմ օլունաճադ պիւտէճէյէ իսխալ իտիլէճէք տիր :

ՀԱՏՈՒԱԾ ԶՈՐՐՈՐԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻՆ ԵՒ ԹՈՇԱԿԱՌՐ
ՊԱՏՏՕՆԵՅՑ ՊԱՐՏԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Յօդ. 32. Վաճառականական սենեկին առաջին քարտուղարը՝ և այլ պաշտօնեայք թոշակաւոր են և երաշխաւորութեամբ կապուած, ասոնց ամսականները սենեկին հասցիւնելէն կ'որոշուի և ամէն տարի յօրինուելիք ելեւմուկց հաշուեցուցակին մէջ կը գրուի :

Օրհնալ էւնէն՝ Բարդէ : Պաշ քեա-
թիսլ թիճարէթ օտաոր հէյեթինին
իճթիմաւնտա ճէրէյան իտէճէք միւ-
զաքքէրալըն զապթլարըն թէրթիսլ
վէ թանդիմէ նէզարէթլէ իշ պու-
զապթլարը վէ հէյեթ թարաֆըն-
տան թահթը գարարա ալընան էվ-
րագ վէ մուհարրէրաթը ըէյիս իլէ
պէրապէր իմիլա վէ օտա թարաֆըն-
տան քէնտիսինէ հէվալէ օլունան
քեաֆֆէի մուհարրէրաթ վէ լէվայիհ
վէ միւսթէտիյաթըն խիւլասայը մա-
ալլէրինի մուսթասարէն գալէմէ ա-
լարադ հէյեթէ իթա իթմէյէ մէճ-
պուր սուր : Պիրինճի ֆասըլըն պի-
րինճի մատտէսինտէ մուհարրէր օլ-
տուղու վէճէ իլէ օտայա մախսուս
տէֆաթիք վէ գուլուտաթըն սուրէ-
թի մուսթալամատա ճէրէյան իթ-
տիրիվէսինէ տըգգաթ ու իթինա ի-
տէր վէ զիյրի իտարէսինտէ օլան
քէթէպէ վէ մէմուրլինի սայիրէնին
վազիֆէլէրի պիթթայեին իյֆա իթ-
տիրի :

Օրհնալ Բարդէն՝ Բարդէ : Թիւճճար-
տան ախղը լաղմ կէլէն ապօնէ պէ-
տէլինին սուրէթի խթիհօալը զըմիւն-
տա պիր գըլթա գօշանը ճէտվէլ
թանդիմ օլունարագ թիւճճար թա-
րաֆլարընտան թէսլիմաթ վուգուլն-
տէ մէգքիւր գօշանըն խանէյի մախ-
սուսունտան գաթ իլէ ախղըն միւ-
պէյեին վէրիլէճէք մագպուզ սէնէ-
տի ըէյիս վէ սանտըգքեար վէ քեա-
թիսլ թարաֆընտան օտանըն միւ-
հիւրիւ րէամիսիլէ թէմհիր օլունուր-
քեաթիսլ հասըլաթը եէվմիլէսինին
մըգտարընը միւպէյեին պէհէր մահ
իրատ վէ մէսարիֆինին պիր գըլթա
տէֆթէրինի պիթթանդիմ հէյեթէ

Յար. 33. Առաջին քարտուղարը՝
վաճառականական սենեկին վարչու-
թեան ժողովքին մէջ տեղի ունենա-
լիք խորհրդակցութեանց ատենա-
դրութեանցը խմբագրութեան հսկե-
լու , թէ՛ զայս և թէ՛ վարչու-
թեան կողմանէ որոշուած գրութիւնք
և գրուածքները ատենապետին հետ
մէկտեղ ստորագրելու , սենեկին կող-
մանէ իրեն յանձնուած բոլոր թըղ-
թերուն , տեղեկագրոց և աղերաս-
գրոց համառօտ բովանդակութիւնը
գրչի առնելով վարչութեան ընծայե-
լու պարտական է : Առաջին հա-
ռուածին առաջին յօդուածոյն մէջ
նշանակուածին համեմատ , սենեկին
յատուկ տուժարաց և արձանագրու-
թեանց կարեւոր և բարեյարդար կեր-
պով ընթանալու մասին ուշադիր
կ'ըլլայ , իր կառավարութեան ներ-
քեւ գտնուած դպրաց և այլ և այլ
պաշտօնէից պարտքերը որոշակի նշա-
նակելով կատարել կուտայ :

Յար. 34. Վաճառականներէն առ-
նուելիք բաժանորդագիրն հաւաքե-
լու համար , կրկնատուժար ցուցակ մը
յօրինելով , և երբ վաճառականաց
կողմանէ վճարումն կ'ըլլայ , յիշեալ
կրկնատուժարին յատուկ բուններէն
թերթը փրցնելով , գումարոյն վճա-
րումը երաշխաւորող ընկալագիրը
ատենապետին , դանձապետին և ա-
ռաջին քարտուղարին կողմանէ սե-
նեկին յատուկ և պաշտօնական կըն-
քովը կը կնքուի : Քարտուղարը օրա-
կան հասոյթին չափը ցոյց տուող ե-
լեւմտից հաշուեցուցակը ամիս ամիս
յօրինելով սենեկին մատուցանելու
համար , դանձապետի պաշտօն վարող

Թագաւոր իտիմէք իւզրէ սանտրգ-
քեարըրդ վաղիֆէսինի իյֆա իտէն
մէմուրա իթա իտէր . վէ իսթիֆա
իտէճէյի հէր նէվի խարճ իյին գօ-
շանը վէ ըէյի թարաֆընտան իմզա
վէ նումէրօսու վալ օլունարագ պէր
մէնվալը մէշրուհ ճէտվէյի մագպուզ
սէնէտինի ասհապը մէսալիս եէտինէ
իթա իտէր :

Օրնու լէւնէնէ Գորտէ : Եիւզ զուրու-
շու միւթէճալուզ օլան մէսարիֆի
միւթէֆէրրիգա իյին պաշ քեաթիպ
Թահրիբէն հէյեթէթէ իթայը մալիւ-
մաթ իլէ մէէզունիյէթ իսթիհսալ
իտէր :

Օրնու լէւնէնէ Գորտէ : Թիճարէթ օ-
տասը աղասընըն հէր պիրի թիճարէթ
օտասը գալէմինին տէֆաթիր գու-
յուտիյէ վէ հիսապիյէսինի հէր նէ
զէման թալէպ իտէր իտէ մուայեհէնէ
վէ Թահգըզ վէ Թէտգիգ իթմէք
հագգ վէ սէլահիյէթինի հայիզ տիր :

Օրնու լէւնէնէ Գորտէ : Աղարը մագ-
պուլէյէ պինսյէն պաշ քեաթիպին
զընապը էանասընտա քեաթիպի սա-
նի վէ եախօտ աղատան պիրի պաշ
քիթապէթ վաղիֆէսինի մուվագգա-
թէն իճրա իտէճէք տիր :

Օրնու լէւնէնէ Գորտէ : Թիճարէթ օ-
տասը մէմուրըրընըն մէվիմի սէյֆ-
տէ գապլ էլ զահր ալաֆրանկա
սաաթ տօգուզտան օն իքիյէ գատար
վէ պատ էլ զահր պիրտէն պէշէ գա-
տար մէմուրիյէթլէրինտէ պուլունմա-
լարը լաղըմ կէլր : Մէվիմի շիթատէ
էվ աթը մուայեհէնէ թախօսի օլու-
նա հագ վէ հէյեթէթի միւճթէմէանըն
միւտտէթի տէվամը էանասընտա իսի-

անձին կը յանձնէ : Եւ ծախքի անու-
նով գանձուելիք ո՛ր է իյէ մոխց հա-
մար կրկնատումար թերթ ունեցող
և ատենապետին կողմանէ ստորա-
գրուած և թուանշանաւ նշանակ-
ուած ընկալադիրը գործքի տիրոջը
ձեռքը կը յանձնէ ըստ վերոյիշեալ
եղանակի :

Յօդ. 35. Հարիւր դահեկանէն ա-
ւելի եղած այլ և այլ մօտը մօտը ծա-
խուց համար, առաջին քարտուղարը
գրաւոր կերպով վարչութեան տե-
ղեկութիւն տալով հրաման կը խըն-
դէ :

Յօդ. 36. Վաճառականական սենե-
կին իւրաքանչիւր անդամը՝ երբոր
ուղէ իրաւունք և իշխանութիւն ու-
նի խորհրդոյն դիւանը, տուժանքը,
արձանագրութիւնները և հաշուե-
ցուցակը տեսնել, աչքէ անցնել և
մանրամասնաբար քննել :

Յօդ. 37. Օրինաւոր և ընդունելի
պատճառաց համար, երբ առաջին
քարտուղարը բացակայ գտնուի,
երկրորդը՝ և կամ՝ անդամներէն մին
առաջին քարտուղարին պաշտօնը
առժամանակեայ կերպով վարելու
պարտաւոր է :

Յօդ. 38. Վաճառականական սենե-
կին պաշտօնեայք՝ ամառը կէս օր-
ուընէ առաջ ըստ լատինացեաց ժամը
իննէն մինչև տասուերկու, և կէսօր-
ուընէ ետքը մէկէն մինչև ցէինգ ի-
րենց պաշտօնատեղին և գործերնուն
գլուխը պէտք է որ գտնուին : Իսկ
ձմեռը որոշեալ ժամանակ պիտի սահ-
մանուի : Վարչութեան ի ժողով գու-
մարուած ատենը քանի որ նոյնը կը

Թամընա գատար մէմուրիյէն տէն պիւրի մահայլը մէմուրիյէթին տէն ինֆիքեաք իթմէք մէմուր ուրապ պաշքեաթիպտէն ըուխաթ ալմատըգճա ղայպուպէթ իտէմէզ: Շահէտ մաղէրէթի մագպուլէսի գուհուր իտիպ տէ պիր գաշ կիւն մահայլը մէմուրիյէթինէ տէվամ իտէմէյէճէք ուր իտէ օ հալտէ ըիյասէթտէն մէէղունիյէթ իսթիհասալ իթմէք լաղըմ կէլիր:

Օրդնալ Գոթիք Գոթիք Գոթիք: Շահանը գապուլ ուրմայան էօղրտէն տօլայը մէմուրիյէթինէ տէվամ իյլէմէյէն վէ սըֆաթը մէմուրիյէթինի իխլալ իտէճէք էվզահ ու հարաքէթտէ պուլունան պաշքեաթիպ վէ եախօտ էֆրատը մէմուրիյէն տէն պիրի հէյէթին թէնիպ ու գարարը իլէ մէմուրիյէթին տէն աֆիլ ուրմուր:

ՊԵՇԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ԹԻՃԱՐԻՔ ՕՏԱՍԸՆԸՆ ՀԱՍԸԼԱԹԸ

Գլխիք Գոթիք: Թիճարէթ օտաարնըն հասըլաթը օթուղ պիրիննի մատտէտէ մուհարրէր օլտուղու իւղրէ մուգպէտ վէ գայտ օլունաճաթ թիւճճարըն ապօնէ նամըլլա սէնէվի իթա իտէճէքլէրի մէպալիղ վէ եիկիթի պէլիննի մատտէտէ կէօսթէրիլէն մուամէլաթ վէ ումուրա տայիր թանգիմ օլունան թարիֆէի մախսուսունա կէօրէ հուսուլէ կէլէճէք պաղը իարըլարտան իպարէթ տիր:

Գլխիք Գոթիք: Հասըլաթը վաղըրտան ումուր մէսարիֆ պատէլ թէնգիլ մէպալիղի միւթէպաղիլէ օ

տեւէ, սկիղքէն սկսեալ մինչև ցլերը իւրաքանչիւր պաշտօնէի՝ առաջին քարտուղարէն հրաման չառած արգելեալ է իր պաշտօնատեղիէն հեռանալ. իսկ եթէ օրինաւոր և ընդունելի պատճառաց համար քանի մը օր չպիտի կրնայ իր պաշտօնին վրայ գտնուիլ, այն ժամանակ պէտք է ատենապետէն հրաման առնուլ:

Յօդ. 39. Անընդունելի պատճառանօք գործոյն գլուխը չգտնուող, և իր պաշտօնական կերպարանքին անվայել գործոց և գնացից մէջ դըտնուող առաջին քարտուղարը և կամ պաշտօնեայներէն մէկը՝ վարչութեան պատշաճ դատելով և որոշմամբ ի պաշտօնէ կը լուծուի:

ՀԱՏՈՒԱԾ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԻՆ ՀԱՍՈՑԹԸ

Յօդ. 40. 31 Յօդուածին մէջ բացատրուածին համեմատ՝ վաճառականական սենեկին հասոյթը՝ արձանագրուած և արձանագրուելիք վաճառականաց բաժանորդագնի անունով տարուէ տարի տայիք գումարէն և 23 Երբեք յօդուածին մէջ երեւցած գործոց և իրողութեանց համար յօրինուած մասնաւոր ցուցակաց համեմատ արդիւնանալիք քանի մը մուտքերէ միայն կը դոյանայ:

Յօդ. 41. Գոյացած հասոյթէն բոլոր ծախքերը զեղնուելով մնացորդ գումարը՝ սենեկին որոշմամբ և վճար

տանըն րէյ ու գարարը վէ հիւքիւ-
մէթի սէնիեէնին մէկզունիյէթ վէ
մուվաֆիադաթը իլէ թիճարէթ մէք-
թէպլէրի թէէսիսինէ վէ թիճարէթ
ղազէթալարը թապ ու նէշրինէ սարֆ
օլունաճագ տըր . ֆագաթ օտանըն
իհթիյաճաթը ֆէվդէ շլատէսինէ գար-
շըլդգ օլարագ իհթիյաթէն իքի եիւզ
լիրատան աշաղը օլմամագ իւզրէ պիր
մըգտար ագճէ թէվգիֆ վէ հըֆղ
օլունաճագ արը :

Գրէք էւլէնէնէ Ժադդէ : Օտանըն պէհէր
սէնէ նիհայէթինտէ մէրֆուաթ վէ
մագպուղաթընը միւսլէյիին լաղըմ
կէլէն պիւտճէսի թանզիմ օլունա-
ճագ տըր :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՖԱՍԸԼ

ՄԻԻՀԻ ՎԵ ՄԵՎԱՍՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Գրէք էւլէնէնէ Ժադդէ : Թիճարէթ օ-
տասը մէնաֆիի ումուճիւնէյի միւս-
թէվճիպ օլար սուրէթտէ սանայիճէ
պիր շէյ իհթիյա իտէնլէր հագվլա-
րընտա օլունաճագ միւքեաֆաթը
հիւքիւմէթի սէնիյէնին նաղարը ա-
թըֆէթինէ արղ իտէճէք տիր :

Գրէք Գեօրգիւնէնէ Ժադդէ : Թիճարէթ
օտասընա մախսուս միհրին պալասըն-
տա այ իլէ եըլտըղ իշարէթի վէ վա-
սաթընտա թիւրքճէ «Տէրի սաատէթ
թիճարէթ օտարը» վէ էթրաֆընտա
ֆրանսըզճա օլարագ
իպարէսի մահքիւք օլուպ , օտատա
մուամէլաթը իճրա օլունան պիլ
ճիւմլէ էվրագ միւհրիւ մէգքիւր իլէ
թէմհիւր իտիլէճէք տիր :

Ֆիյ 24 շապան սէնէ 98, ֆիյ 9
թէմուզ սէնէ 97

ուովը , և կայսերական կառավարու-
թեան հրամանաւ և հաւանութեամբ
բը վաճառականական դպրոցաց հաս-
տատութեան և վաճառականական
թերթերու տպագրութեան և հրա-
տարակութեան համար պիտի ծախ-
ուի : Բայց սենեկին արտաքոյ կարգի
պիտոյից համար իբրեւ նախապատ-
րաստական զգուշութիւն գէթ եր-
կու հարիւր լիրայի չափ դումար մը
մէկ դի դրուելով պիտի պահուի :

Յօդ . 42 . Սենեկին տարեկան ելից
և մտից հաշուեցուցակը պէտք է որ
ամէն տարւոյ վերջերը յօրինուի :

ՀԱՏՈՒԱԾ ՎԵՑԵՐՈՐԴ

ԿՆԻՔ ԵՒ ԱՅԼԵԻԱՅԼ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Յօդ . 43 . Վաճառականական սենե-
կակը՝ հասարակութեան օգտակար
եւ արուեստական գիւտ մը հնա-
րողները վարձատրելու մասին կայ-
սերական առատաճեռնութեան և
բարեգլթութեանը գրաւոր կերպով
խնդիրք պիտի մատուցանէ :

Յօդ . 44 . Վաճառականական սենե-
կին յատուկ եղած կնքոյն ճակատը
« լւանոյ և աստեղ » նշանը , և մէջ
տեղը տաճկերէն « Կ . Պօլսոյ վաճա-
ռականական սենեակ » և բոլորտիքը
գաղղիերէն « խօսքը փորագրե-
ռած , և սենեկին մէջ գործողու-
թիւնը աւարտած բոլոր գրուածք
նոյն կնքով կնքուած պիտի ըլլան :

24 շապան 98, յուլիս 9 . 97 :

Տերէր — Գրեթէ Թէճարէն Օրոսը Նիւշահան
Տերէր Գրեթէ Թէճարէն Օրոսը Նիւշահան
Տերէր Գրեթէ Թէճարէն Օրոսը Նիւշահան

Կ. Պօլսոյ վաճառականները Ներսէս
Կ. Պօլսոյ վաճառականները Ներսէս
Կ. Պօլսոյ վաճառականները Ներսէս

Թիւսարէթ օտաւարներն ազատը յա
զէյլը դանուկու թիւսարէթ ահաբեա
մընա թէվֆիդան մուհաքիմի թիւսա
րէթէ թայեին պուրուլաճագ ազայը
մուվադդաթա վէ ուսուլու մուհա
քէմաթ դանուկարը ահաբեամընճա
տապի իշին իգթիզա իտէն միւմէյ
եիզ վէ էհլը խըպրէ վէ տէֆաթիլի
թիւսարիեէյի թէտզդգա մէմուր օ
լան ղէվաթ թիւսարէթ օտաւար տէֆ
թէրինտէ մուգայեէտ պիլինճի վէ
իքինճի սընըֆ թիւսարտէն պու
լունաճագ սըր :

Թիւսարէթ օտաւար պիր մէսէլէ իւ
զէրինէ լիէճլիւ միւղաքքէրէ իճթի
մար լաղըմ կէլոյի հալաէ հիյնի միւ
ղաքքէրէտէ պիլ ճիւմէ աղանըն հա
ղըր պուլունմասը իգթիզա իտէր
շաեէտ հաղըր պուլունման աղանըն
ատէտի օն իքիտէն նօգսան օլուր ի
սէ , հիշ պիր խուսուսա դարար վէ
րիլմէյերէք միւղաքքէրաթ հաֆթայը
աթիլիէ իճթիմարնա գատար թէէթիլ
գըլընըր . վէ պուլուն իշին աղա սու
րէթը մախսուսէտէ տալէթ օլունա
րագ զիլրի տալէթնամէտէ իլք իճ
թիմատէ հիւղղար թարաֆընտան պէ
յան օլունան րէյլէր տախի շէրհ ու
պէյան օլունուր :

Իշպու րէյլէրտէն պիլինի տէ
ֆայը սանիյէտէ տալէթ օլունան
ազալար սուրէթը գաթիլիտէ գա
պուլ իթտիքէրինի թահրիլէն պէ
յան իթմէյէ մէճպուր սըրլար :

Վաճառականական Սենեկին ան
գամք՝ Կանոնադրութեան յաւել
ուածին տրամադրութեանց համեմատ
վաճառականութեան ատենից և դա
տարանաց առ ժամանակեայ անդամք ,
և դատական օրինաց կանոններու
համեմատ պէտք եղած քննիչք և
տեղեակ անձինք և վաճառականու
թեան տուժարները քննելու համար
կարգուած անձինք , պէտք է որ վա
ճառականական սենեկին տուժարաց
մէջ արձանագրուած առաջին և երկ
րորդ կարգի վաճառականներէն ըլլան :

Երբ վաճառականական սենեկին
խնդրոյ մը վրայ խորհրդակցելու հա
մար գումարուիլը հարկ ըլլայ , պէտք
է որ խորհրդակցութեան ժամանակ
բոլոր անդամակիցք ներկայ գտնուին :
Սնանկ որ եթէ ներկայ գտնուող ան
դամոց թիւը տասնութիւնքէն պա
կաս ըլլայ , բնաւ ամենեւին խնդրոյ
մը որոշումն չտրուելով , խորհրդա
կցութիւնը առաջակայ չաթթուան
գումարուան կը ձգուի . որոյ համար
անդամք մասնաւորապէս հրաւիր
ուելով , հրաւիրագրոյն ներքեւ ա
ռաջին գումարման ժամանակ ներկայ
եղող անձանց կողմանէ յայտնուած
կարծիքներն ևս կը բացատրուին և
կը ծանուցուին :

Այս կարծիքներէն մէկը՝ երկրորդ
անգամ հրաւիրուած անդամք բաց
արձակապէս ընդունենին գրաւոր
կերպով յայտնելու պարտական են :
Ընդհակառակն վերոյիշեալ կարծիք

պիլ ագ" մէզբիւր բէյլէրին խա-
րիճինտէ պաշգա բէյլէրի օլտու-
ղու թագաւորտէ, թահրիրէն իթա
խտէլլէր իսէ պիլէ մէսմու օլմայըպ
մէճիտտէ պիլզաթ հաղըր պուլուն-
մայարը լաղըմ կէլիր. շաեէտ հաղըր
պուլունմայաճագ օլուրլար իսէ, հիշ
պիր բէյ վէրիլմէմիշ կիպի ատտ օ-
լունարագ աղանըն առէթի օն իրի-
տէն ագալլ օլտա պիլէ իզթիլա ի-
տէն գարար վէրիլէճէք տիր :

Տէվայիրի բէսմիեէ վէ մուհաբիմի
թիւճճարիյէ վէ հուգուգ իյէտէ թիւճ-
ճար նամընա հէր նէվի քէֆայէթէ
տայիր իպրագ օլունաճագ շահատէթ-
նամէլէր թանդիմ վէ իթա խտէճէք
տիր :

Պիր մահքէմէնին գարարը իւղէրի-
նէ էչեա վէ էմթապը թիւճճարիյէ-
նին հէճղ վէ միւղայէտէսիլլէ էրպա-
պը վուգուֆ թարաֆընտան թագ-
տիրի գըլմէթ էսնասընտա հաղըր
պուլունմագ իւղրէ թիւճարէթ օտասը
թարաֆընտան պիլ ինթիլիսպ մա-
հալը միւղայէտէյէ պիր մէմուրու
մախսուս իզամ իտիլէճէք տիր :

Թիւճճարլարըն մուամէլէյի թիւճ-
ճարիյէ տայիր օլան տէֆթէրլէրինէ
միւթէսէլսիլ նումէրօ վաղըլլա իս-
թէք իտէնլէրին սէնէվի մուվաղէնէ
տէֆթէրլէրին տախի թաաաիգ իտէր :

Տէվայիրի միրիյէճէ օլունաճագ
միւնաղատա վէ միւղայէտէլէրտէ թի-
ճարէթ օտասընտա միւղայէտ պու-
լունտուղունա տայիր շահատէթնա-

ներէն դուրս ուրիշ կարծիքներ ու-
նենալով՝ զանոնք գրաւորապէս ալ
յայտնելու ըլլան, անընդունելի հա-
մարուելով, պէտք է որ անձամբ ժո-
ղովրի ներկայ դառնուին : Եւ եթէ
ներկայ դառնուելու չըլլան, ամենե-
ւին կարծիք չյայտնածի պէս հա-
մարուելով, եթէ անդամոց թիւը
տասուերկուքէն ալ պակաս դառնուի,
պէտք եղած որոշումը պիտի տրուի :

Տէրութեան այլ և այլ պաշտօնա-
կան վարչութեանց, և վաճառակա-
նութեան և իրաւանց ատենից մէջ
վաճառականաց անուամբ ամեն տե-
սակ երաշխաւորութեանց համար ցոյց
տրուելիք վկայագիրները յօրինելով
կուտայ :

Դատարանի մը վճռոյ համեմատ՝
առևտուրի վերաբերեալ ինչք և մը-
թերք արգելքի տակ դրուած և ա-
ճուրդի հանուած ատեն երբ տե-
ղեակ անձանց կողմանէ ճիշդ գնահա-
տութիւն ընելու համար՝ այսպիսեաց
ներկայութիւնն հարկաւոր ըլլայ, ին-
չ ժամանակ վաճառականական
կին կողմանէ պէտք եղած ա-
ւելցնողներով՝ աճուրդի տեղն յատուկ
պաշտօնեայ մը պիտի ղրկուի :

Վաճառականաց առևտրական գոր-
ծառնութեանց վերաբերեալ տուեա-
րաց վրայ շարունակաբար թուանը-
շաններ դնելով, ուղղորդուն նաև
տարեկան հաշուէկշիւ տուեալներն
իսկ կը վաւերացնէ :

Արքունի դանձուն վերաբերեալ
աճուրդներու ժամանակ վաճառա-
կանական սենեկին արձանագրու-
թեանց մէջ նշանակուած ըլլալու մասին

մէսի օլմնյան թիւճճար վէ տէլլալլար
գապուլ օլունմնյաճագ տըր :

Պիլ ճիւմէ սըմար վէ տէլլալլարն
թիճարէթ օտասընտա գայտը պու-
լունաճագ , վէ պունլար իյֆայը սա-
նաթլարընա տայիր օտատան պիր գը-
թա թէգըրէ ախլ իթմէյէ մէճպուր
տըրլար :

վկայագիր չունեցող վաճառականք և
վաճառաց միջնորդք՝ բնաւ չպիպի-
րնդունուին :

Բոլոր վաճառաց միջնորդք՝ պէտք
է որ վաճառականական սենեկին
տումարաց մէջ արձանագրուած ըլ-
լան , և ասոնք իրենց արհեստը կա-
տարելու համար պարտաւոր են վա-
ճառականական սենեկին կողմանէ
ձեռքերնին մէյ մէկ հրամանագիր
ունենալ :

1246
Հ
1246

ԳԱՆ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0573399

U14
1246

7